již podle cís. nař. z 25. června 1914, č. 138 ř. z., za činnost převážně duševní (§ 1. ve spojení s § 1a), 4. odst.) a poněvadž zákon ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., pojem duševní činnosti nijak nevymezil, nutno míti za to, že po této stránce stojí na stanovisku norem dříve platných. Nutno tedy i za platnosti zákona č. 89/20 práci kresličskou jako duševní hodnotiti a to bez rozdílu, jde-li o činnost, kde kreslič obraz tvoří, neb kde kreslí dle přílohy mu dané. Při kreslení — třeba by i kresleno bylo dle předlohy — nejde o pouhou pohotovost ruční, t. j. ovládání tužky či toho, čím se kreslí — nýbrž podstatou činnosti kreslířské je duševní činnost, která nad onou ruční pohotovostí převládá. Pokud stížnost vytýká, že chromolitografové nejen na kámen kreslí, nýbrž i kámen leptají a jinak upravují, kterážto činnost prý je ryze manuelní, dělnická, nemohl Nejvyšší správní soud k této námitce přihlížeti, ježto o zaměstnancích, o které jde, nebylo v administrativním řízení nikdy a nikým tvrzeno, že by kromě kreslení na kámen ještě jinou činnost vyvíjeli a žalovaný úřad nerozhodoval a ovšem ani rozhodovati nemusel o otázce, v administrativním řízení na spor nevznesené, převládá-li u zaměstnanců, jichž spor se týká, tato činnost manuelní, či ona činnost duševní, kreslířská. Vycházeje z těchto úvah, zamítl Nejvyšší správní soud stížnost jako bezdůvodnou.

(Nález Nejv. spr. soudu ze dne 4. pros. 1926, č. 24991/26.)

Pojistná povinnost hudebníka.

Hudebník zaměstnaný v orchestru biografu podléhá pens. pojištění. Kdežto žalovaný úřad hodnotil jeho činnost jako převážně duševní, tvrdí stížnost, že činnost ta nebyla převážně duševní, ježto byl jen podřízeným hudebníkem a hrál jen běžné kusy. Proto chybí dle názoru stížnosti činnosti jeho ony znaky, které duševní činnost karakterisují totiž: zvláštní vyšší způsobilost, duševní námaha a duševní napětí. Stížnost rozlišuje mezi hudebníky hrajícími těžší skladby vyšší ceny umělecké a hudebníky, hrajícími skladby lehkého druhu, a jen prvnější považuje za duševně činné. Nejvyšší správní soud nesdílí názor, že by takto bylo lze rozlišovati. Zákon pensijní podrobuje pensijní povinnosti zaměstnance převážně duševně činné a nečiní rozdílu mezi jednotlivými duševními činnostmi po té stránce, jsou-li namáhavější, vyžadují-li většího duševního napětí, předpokládají-li vyšší vzdělání či nikoli a vyžadují-li či nevyžadují-li zejména nějaké tvořící činnosti. Dle názoru Nejvyššího správního soudu je pak hudba v orchestru provozovaná uměním, a každý, kdo provozuje nějaké umění, je duševně činným. Je jím tedy i hudebník, který v orchestru nějakém spolupůsobí, třeba by orchestr ten hrál jen hudební kusy lehčího druhu, nevyžadující zvláštního stupně dokonalosti a zvláštního napětí mysli. Není tedy ani vytýkané neúplnosti šetření v tom, že úřad nevyšetřoval, jaké hudební kusy v době zaměstnání v orchestru stěžovatelově byly hrány, ježto okolnost ta pro posouzení zákonnosti naříkaného rozhodnutí je bezvýznamná.

(Nález Nejv. spr. soudu ze dne 4. pros. 1926, č. 24992/26.).

Pojistná povinnost prohlížeče skla.

Prohlížeč skla, jenž ve sporné době prohlížel, třídil a počítal hotové sklo, t. j. sklo broušené, a zanášel je na běžné lístky (Laufzettel), podléhá pensijnímu pojištění, neboť činnost prohlížeče skla — zkoumání, zda vyrobené zboží je prosto vad, a třídění jeho dle toho — jest tvořením úsudků, a jest proto třeba považovati za převážně duševní. — Nálezem ze dne 5. března 1924, č. 3895, Boh. č. 3327, jehož se stížnost dovolává, zrušil Nejv. správní soud tehdy naříkané rozhodnutí, jež týkalo se přehlížení skla, avšak nikoli proto, že by byl shledal, že činnost ta není převážně

duševní, nýbrž proto, že žalovaný úřad tehdy podrobil ji pensijní povinnosti, vycházeje z nesprávného právního názoru, že práce každého kvalifikovaného dělníka zakládá pojistnou povinnost. Irelevantním je, jestli Zemská úřadovna všeobecného pensijního ústavu v Praze v přípise z 6. května 1925 oznámila Svazu průmyslníků, že přehlížeči skla pensijní povinnosti nepodléhají, ježto míněním v přípise tom vysloveným nemůže býti žalovaný úřad vázán. Stejně irelevantním je, byl-li dotyčný placen dle kolektivní smlouvy s dělníky uzavřené, ježto pro pojistnou povinnost v daném případě je rozhodným jen, konal-li práce převážně duševní čili nic. Jelikož o způsobu zaměstnání K. nebylo mezi stranami sporu, jsou bezdůvodny výtky činěné řízení. Neboť, byly-li výpovědi prohlížečovy zástupcem stěžovatelky uznány za správné, stačilo, odvolal-li se žalovaný úřad na v ý s l e d k y š e t ř e n í. Nebylo-li mezi výpověďmi těmi sporu a neuvedla-li stěžovatelka ani v odvolání nějaká odchylná tvrzení skutková, neměl úřad příčiny a podkladu, aby uváděl, která její tvrzení pokládá za správná případně relevantní a která nikoli, a nebylo pak ani potřebí šetření v nějakém směru doplňovati. K výtce, že v intimátu rozhodnutí zemské správy politické, na němž se zakládá rozhodnutí ministerstva, neshoduje se text německý s textem českým, zabýval se Nejv. správní soud otázkou, jde-li o vadu podstatnou, t. j. takovou, která by bránila straně v řádné obraně neb Nejv. správnímu soudu, přezkoumati naříkané rozhodnutí, shledal však, že v daném případě o takovou vadu nejde, neboť neshoda obou textů se nijak nedotýká obrany stěžovatelovy.

(Nález Nejv. správního soudu ze dne 20. ledna 1927, č. 794/27.)

V y n ě t í z a m ě s t n a n c e s t a r š í h o 55 l e t.

Nejv. spr. soud dospěl již několikráte k právnímu názoru, že zákon ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., vylučuje v §u 2. pod č. 1. z pojistné povinnosti pensijní nejen zaměstnance, kteří nově do zaměstnání pojistnou povinnost zakládajícího vstupují, nýbrž i ty, jejichž zaměstnání teprve pozdější normou zákonnou bylo prohlášeno za zaměstnání, pensijní povinnost zakládající, a že, stalo-li se tak v době, kdy zaměstnanec ten dovršil již 55. rok svého věku, jest z povinnosti té vyňat dle 1. odst. č. 1 §u 2. cit. pensijního zákona a jeho zaměstnavatel je povinen platiti za něho příspěvek dle 2. odst. cit. §u.

(Nález Nejv. spr. soudu ze dne 10. února 1927, č. 284/27.)

Ř í z e n í a l h ů t y.

Ustanovení § 1. zákona ze dne 12. května 1896, č. 101 ř. z., o nevčítání dnů poštovní dopravy do lhůt pro podání opravných prostředků stanovených, platí i tehdy, když úřad, který není místem podacím, zasílá opravný prostředek u něho podaný poštou příslušnému místu podacímu.

Žalovaný úřad vycházeje z mylného právního názoru, že je rozhodným den, kdy odvolání k příslušnému úřadu došlo, nevyšetřil den, kdy bylo odevzdáno poštovní dopravě. Tento nedostatek skutkového zjištění byl zaviněn mylným výkladem § 1. odst. 3. cit. zákona č. 101/1896, takže bylo naříkané rozhodnutí zrušeno podle § 7. zák. o správním soudě.

(Nálezy Nejv. spr. soudu ze dne 10. února 1927, č. 2415/27 a 3. března 1927, č. 3978/27.)

Poněvadž obsah spisů nestačí k odklizení resp. k objasnění rozporů mezi předpoklady, na nichž rozhodnutí I. stolice bylo založeno, a údaji odvolání, bylo věcí žalovaného úřadu, aby před rozhodnutím rozpory ty odklidil nepochybným zjištěním, že údaje odvolání jsou nesprávné, při čemž měl stěžovateli poskytnouti příležitost, aby pravdivost jejich